

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως: 107/2009

ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Τμήμα Β'

Συνεδρίαση : της 24^{ης} Μαρτίου 2009

Σύνθεση:

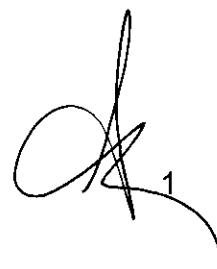
Πρόεδρος : Ιωάννης Πράσινος, Αντιπρόεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Μέλη: Φωκίων Γεωργακόπουλος, Βλάσιος Βούκαλης, Χριστόδουλος Μπότσιος, Πέτρος Τριανταφυλλίδης, Ανδρέας Χαρλαύτης, Σπυρίδων Παπαγιαννόπουλος, Αικατερίνη Γρηγορίου, Κουήν Χουρμουζιάν .

Εισηγητής: Αναστάσιος Μπάνος, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Θέμα: Το υπ' αρ. πρωτ. Υ10β/Γ.Π.οικ.27233/25-2-2009 έγγραφο της Δ/σης Προσωπικού Ν.Π., Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που υπογράφεται από τον Γενικό Γραμματέα του ίδιου Υπουργείου.

Περίληψη Ερωτήματος: Αν οι υπηρετούντες, με σχέση δημοσίου δικαίου, στα Νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ., νοσηλευτές, που δεν έχουν εγγραφεί ή δεν έχουν ανανεώσει την εγγραφή τους στην Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος, ασκούν παρανόμως το νοσηλευτικό επάγγελμα και ως εκ τούτου δεν μπορούν να μετέχουν στις κρίσεις για την επιλογή προϊσταμένων οργανικών μονάδων.

A. 1. Με το Ν.3252/2004 (ΦΕΚ Α' 132) συστήθηκε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία "Ένωση Νοσηλευτών –Νοσηλευτριών Ελλάδος" (Ε.Ν.Ε.), υπαγόμενο στην εποπτεία του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

2. Στο άρθρο 3 παρ.2 του νόμου αυτού, ορίζεται ότι, τακτικά μέλη της Ε.Ν.Ε. είναι υποχρεωτικά όλοι οι νοσηλευτές που είναι απόφοιτοι συγκεκριμένων σχολών, ενώ στην παρ.3 του άρθρου 31 ορίζεται, ότι εντός έξι μηνών από τη δημοσίευση του ν.3252/2004 (16-7-2004), υποχρεούνται όλοι οι νοσηλευτές να εγγραφούν στα μητρώα της Ε.Ν.Ε. και ότι, η, μετά την πάροδο του χρονικού αυτού διαστήματος, άσκηση του επαγγέλματος χωρίς εγγραφή στην Ε.Ν.Ε., συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα.

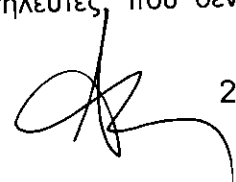
3. Το έτος 2005 εκδόθηκε από τη Γενική Διεύθυνση Υγείας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η υπ' αρ. πρωτ. Υ10β/Γ.Π.οικ.112882/24-10-2005 εγκύκλιος, απευθυνόμενη προς όλους τους Διοικητές ΔΥΠΕ και όλους τους Διοικητές Νοσηλευτικών ιδρυμάτων, με θέμα "Κρίσεις Υπαλλήλων Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων". Σύμφωνα με την εγκύκλιο αυτή : *"προκειμένου οι Νοσηλευτές του Ε.Σ.Υ. να συμπεριληφθούν στους καταλόγους των υπό κρίση υπαλλήλων για την κατάληψη θέσεων διευθυντών, τομεαρχών, προϊσταμένων και υπευθύνων των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων και Κέντρων Υγείας, είναι εκ του Νόμου επιβεβλημένη η εγγραφή τους στα μητρώα της Ε.Ν.Ε. Κρίσεις υπαλλήλων για την κατάληψη θέσεων διευθυντών, τομεαρχών, προϊσταμένων και υπευθύνων των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων και Κέντρων Υγείας, που δεν πληρούν τις ανωτέρω προϋποθέσεις είναι παράνομες".*

4. Στις 19-12-2007 η Ε.Ν.Ε. με έγγραφό της που απευθύνεται στους Διοικητές όλων των φορέων του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, "ενημερώνει" ότι "βάση του Νόμου 3252/2004" *"κανένας νοσηλευτής που δεν έχει εγγραφεί στην Ε.Ν.Ε. και δεν έχει τακτοποιηθεί οικονομικά δεν μπορεί να συμμετάσχει σε καμία διαδικασία υπηρεσιακών μεταβολών, ήτοι μετατάξεις, μεταθέσεις, αποσπάσεις ή κρίσεις....."*

5. Με το υπ' αρ. πρωτ. ΔΙΔΑΔ/ΦΑ2/4287/οικ.3872/8-2-2008 έγγραφό της η Γενική Διεύθυνση Κατάστασης Προσωπικού της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπ. Εσωτερικών, απευθυνόμενη στην Πανελλήνια Συνδικαλιστική Ομοσπονδία Νοσηλευτικού Προσωπικού, η οποία είχε υποβάλλει σχετική αναφορά, της γνωρίζει ότι *"η διενέργεια των υπηρεσιακών μεταβολών δεν μπορεί να εξαρτάται από την εγγραφή σε ν.π.δ.δ., όπως η Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος....."*

Με μεταγενέστερο δε έγγραφό της η ίδια υπηρεσία, (αρ. πρωτ. ΔΙΔΑΔ/Φ.42/4335/887/17-4-2008) απευθυνόμενη στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, θεωρεί το θέμα σοβαρό και συνιστά να απευθυνθεί ερώτημα στη Νομική Υπηρεσία του Υπουργείου.

6. Κατόπιν των ανωτέρω καθώς και συναφών ερωτημάτων από Νοσοκομεία σχετικώς με την νομιμότητα κρίσεων, η ερωτώσα υπηρεσία με το υπ' αριθμ. Πρωτ. Υ10β/Γ.Π.οικ.27233/25-2-2009 έγγραφό της ερωτά το Ν.Σ.Κ. αν "οι υπηρετούντες, με σχέση δημοσίου δικαίου, στα Νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ., νοσηλευτές, που δεν έχουν

 2

εγγραφεί ή δεν έχουν ανανεώσει την εγγραφή τους στην Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος, ασκούν παρανόμως το νοσηλευτικό επάγγελμα και ως εκ τούτου δεν μπορούν να μετέχουν στις κρίσεις για την επιλογή προϊσταμένων οργανικών μονάδων”.

B. 1. Με τις διατάξεις των άρθρων 2 παρ.7 (Σκοποί), 3 παρ.2 (Μέλη), 4 παρ.1 και 2 (Εγγραφή, Συνδρομή), 25 παρ Α και Β (Πειθαρχικά Παραπτώματα), 26 (Πειθαρχικές Ποινές) και 31 (Άδεια Άσκησης Νοσηλευτικού Επαγγέλματος), του Ν.3252/2004 ορίζονται τα εξής :

«Άρθρο 2
Σκοποί
Οι σκοποί της Ε.Ν.Ε. είναι οι εξής:

7. Η έκδοση των απαιτούμενων για την απόκτηση - ανανέωση της άδειας άσκησης επαγγέλματος πιστοποιητικών στα μέλη της, η τήρηση μητρώων, καθώς και ο περιορισμός της αντιποίησης της άσκησης του επαγγέλματος.

.....
Άρθρο 3
Μέλη

2. Τακτικά μέλη της Ε.Ν.Ε. είναι υποχρεωτικά όλοι οι νοσηλευτές που είναι απόφοιτοι:

- α) Τμημάτων Νοσηλευτικών Α.Ε.Ι.,
- β) Νοσηλευτικών Τμημάτων Τ.Ε.Ι.,
- γ) Πρώην Ανώτερων Σχολών Αδελφών Νοσοκόμων, Επισκεπτριών Αδελφών Νοσοκόμων, αρμοδιότητας Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων,
- δ) Πρώην Νοσηλευτικών Σχολών ΚΑΤΕΕ,
- ε) Νοσηλευτικών Σχολών ή Τμημάτων της αλλοδαπής, των οποίων τα διπλώματα έχουν αναγνωρισθεί ως ισότιμα με τα πτυχία των νοσηλευτικών σχολών της ημεδαπής από τις αρμόδιες υπηρεσίες.

.....
Άρθρο:4

Εγγραφή - Συνδρομή

1. Κάθε νοσηλευτής της παρ. 2 του άρθρου 3 υποχρεούται να υποβάλει αίτηση εγγραφής στο Περιφερειακό Τμήμα της Υγειονομικής Περιφέρειας στην οποία πρόκειται να ασκήσει τη Νοσηλευτική.

2. Ο νοσηλευτής που έχει εγγραφεί στο μητρώο Περιφερειακού Τμήματος της Ε.Ν.Ε. υποχρεούται κάθε χρόνο και μέχρι το τέλος Φεβρουαρίου να υποβάλει, στο Περιφερειακό Τμήμα όπου ανήκει, δήλωση, η οποία θα περιέχει τα εξής στοιχεία: το όνομα, επώνυμο, όνομα πατέρα, όνομα μητέρας, τόπο γέννησης, ιθαγένεια, διεύθυνση κατοικίας και εργασίας μαζί με το αντίγραφο της άδειας άσκησης επαγγέλματος νοσηλευτή και δήλωση πραγματικής άσκησης του επαγγέλματος.

.....
Άρθρο 25
Πειθαρχικά παραπτώματα

Πειθαρχικά παραπτώματα είναι ιδίως:

Α. Η παράβαση των καθηκόντων και υποχρεώσεων που προβλέπονται για τους νοσηλευτές από τις διατάξεις του παρόντος, του Κώδικα Νοσηλευτικής Δεοντολογίας, του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας της Ε.Ν.Ε., των αποφάσεων του Δ.Σ. της Ε.Ν.Ε. και του Περιφερειακού Συμβουλίου του

Περιφερειακού Τμήματος στο οποίο ανήκει ο νοσηλευτής. Το παράπτωμα κρίνεται και τιμωρείται από το Πειθαρχικό Συμβούλιο με πειθαρχική ποινή, ανεξάρτητα από ενδεχόμενη ποινική ευθύνη ή άλλη συνέπεια σύμφωνα με τους κείμενους νόμους.

Β. Η αποδεδειγμένη αμέλεια κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του νοσηλευτή, ακόμα και όταν δεν αποτελεί βαρύτερη ποινικά κολάσιμη πράξη.

.....
Άρθρο 26

Πειθαρχικές ποινές

Οι ποινές που επιβάλλονται για τα προβλεπόμενα από τα προηγούμενα άρθρα πειθαρχικά παραπτώματα από το Πειθαρχικό Συμβούλιο και το Ανώτατο Πειθαρχικό Συμβούλιο είναι οι ακόλουθες:

Α) Επίπληξη.

Β) Πρόστιμο από εξήντα (60) ευρώ έως το 1/3 του βασικού μισθού ενός μήνα του νοσηλευτή που τιμωρείται. Το πρόστιμο καταβάλλεται στο Περιφερειακό Τμήμα στο οποίο ανήκει ο νοσηλευτής.

Γ) Προσωρινή διαγραφή από μέλος, η οποία δεν μπορεί να υπερβεί τους έξι (6) μήνες.

Δ) Οριστική διαγραφή εφόσον το μέλος είναι υπότροπο.

.....
Άρθρο 31

Άδεια άσκησης νοσηλευτικού επαγγέλματος

1. Για την έκδοση από τις κατά τόπους Νομαρχίες της άδειας άσκησης του νοσηλευτικού επαγγέλματος, οι νοσηλευτές οφείλουν να συμπεριλάβουν, μεταξύ των δικαιολογητικών, και βεβαίωση εγγραφής στο οικείο Περιφερειακό Τμήμα της Ε.Ν.Ε. Με την παραλαβή της άδειας άσκησης επαγγέλματος υποχρεούνται να την καταθέσουν άμεσα στο Περιφερειακό Τμήμα όπου ανήκουν.

2. Οποιος ασκεί τη νοσηλευτική χωρίς να έχει άδεια άσκησης επαγγέλματος διώκεται ποινικά σύμφωνα με το άρθρο 458 του Ποινικού Κώδικα. Καταγγελία για παράνομη άσκηση του νοσηλευτικού επαγγέλματος μπορεί να κάνει οποιοσδήποτε ιδιώτης στα Περιφερειακά Συμβούλια ή στο Δ.Σ. της Ε.Ν.Ε., το οποίο στη συνέχεια υποχρεούται να γνωστοποιήσει το γεγονός στις αρμόδιες δικαστικές αρχές.

3. Εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος υποχρεούνται όλοι οι νοσηλευτές να εγγραφούν στα μητρώα της Ε.Ν.Ε. Μετά την πάροδο αυτού του χρονικού διαστήματος η άσκηση του επαγγέλματος χωρίς εγγραφή στην Ε.Ν.Ε. συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα.

4. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εκδίδεται μετά από πρόταση της Ε.Ν.Ε., θεσπίζονται διαδικασίες για την ανανέωση της άδειας άσκησης επαγγέλματος.

5. Στις περιπτώσεις που επιβάλλεται πειθαρχική ποινή προσωρινής ή οριστικής διαγραφής από την Ε.Ν.Ε. αναστέλλεται αυτοδικαίως η άδεια άσκησης επαγγέλματος».

2. Με το Ν. 683/1948 (ΦΕΚ 124), ορίσθηκε στο άρθρο 1 ότι "α) Δια την άσκηση του επαγγέλματος και την χρησιμοποίησιν του τίτλου της διπλωματούχου αδελφής Νοσοκόμου ή διπλωματούχου Επισκεπτρίας Αδελφής και την απόκτησιν των δια του παρόντος Νόμου παρεχομένων δικαιωμάτων, απαιτείται πτυχίον μιας των εν τω Κράτει λειτουργουσών και ανεγνωρισμένων Σχολών ή των εν τη αλλοδαπή ισότημων τοιούτων . . . ως και άδεια ασκήσεως του επαγγέλματος . . ."

3. Με το άρθρο 5 παρ. 2 περ. Α του Ν. 1579/1985 (ΦΕΚ Α 217) ορίσθηκε ότι "Από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου καθιερώνεται ο επαγγελματικός τίτλος του νοσηλευτή και νοσηλεύτριας στους πτυχιούχους ή διπλωματούχους των : α) Τμημάτων Νοσηλευτικής Α.Ε.Ι. β) Νοσηλευτικών Τμημάτων ΤΕΙ γ) τέως ανώτερων σχολών αδελφών νοσοκόμων, επισκεπτριών αδελφών νοσοκόμων αρμοδιότητος Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ΚΑΤΕΕ δ) Ισότημων σχολών αλλοδαπής των αντίστοιχων σχολών α, β, γ".

4. Με την παρ.1 του άρθρου 102 του Ν.2071/1992(ΦΕΚ Α' 149), ορίσθηκε ότι μέσα σε τρία χρόνια από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, στα νοσηλευτικά ιδρύματα, κέντρα υγείας και στο ΕΚΑΒ, δημιουργείται ειδικός κλάδος νοσηλευτών, επισκεπτών

και μαιών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ με την παρ.1 του άρθρου 103 του ίδιου νόμου ορίσθηκε ότι "θέσεις νοσηλευτών καταλαμβάνουν μόνο όσοι φέρουν τίτλο και άδεια ασκήσεως επαγγέλματος νοσηλευτή. Οργανικές θέσεις νοσηλευτών ΠΕ και ΤΕ, δεν μεταφέρονται σε υποδεέστερο κλάδο. Θέσεις διευθυντών, τομεαρχών, προϊσταμένων και υπευθύνων της νοσηλευτικής υπηρεσίας, νοσηλευτικών ιδρυμάτων και κέντρων υγείας, καταλαμβάνονται από νοσηλευτές ΠΕ και ΤΕ, με εξαίρεση τα μαιευτικά τμήματα και τα κοινωνικής ιατρικής, στα οποία προϊστανται μαιές και επισκέπτες αντιστοίχως.»

5. Σύμφωνα με τα άρθρα 30 παρ.1, 81 παρ.1 και 83 παρ.1 έως και 4 του "Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ." (Ν3528/2007, ΦΕΚ Α' 26))

«Άρθρο 30

(Καθήκοντα Υπαλλήλου):

1. Ο υπάλληλος εκτελεί τα καθήκοντα του κλάδου ή της ειδικότητάς του.....

Άρθρο 81

(Αιτιολόγηση):

1. Τα ουσιαστικά προσόντα των υπαλλήλων αξιολογούνται βάσει συστήματος αξιολόγησης, το οποίο διέπεται από τις αρχές της αμεροληψίας, της επαγγελματικής ικανότητας του υπαλλήλου και της αποδοτικότητάς του.....

Άρθρο 83

(Σύστημα Προαγωγών-Πίνακες Προακτέων):

1. Οι προαγωγές γίνονται ύστερα από απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου. Οι υπάλληλοι προάγονται στον αμέσως επόμενο βαθμό, εφόσον έχουν συμπληρώσει τον απαιτούμενο χρόνο στο βαθμό που κατέχουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 82 και έχουν σε υψηλό επίπεδο τα ουσιαστικά προσόντα που αναφέρονται στις εκθέσεις αξιολόγησης τους. Το υπηρεσιακό συμβούλιο, προκειμένου να διαπιστώσει τη συνδρομή των ουσιαστικών προσόντων, λαμβάνει υπόψη όλα τα στοιχεία του προσωπικού μητρώου του υπαλλήλου, από τα οποία προκύπτει η δραστηριότητα του στην υπηρεσία, η επαγγελματική επάρκεια, η πρωτοβουλία του και η αποτελεσματικότητά του. Για το σχηματισμό της κρίσης του, το υπηρεσιακό συμβούλιο λαμβάνει υπόψη του τις εκθέσεις ουσιαστικών προσόντων της τελευταίας πενταετίας.

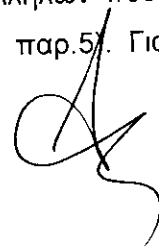
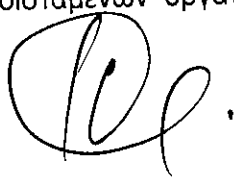
.....

2. Το υπηρεσιακό συμβούλιο τον Απρίλιο κάθε έτους καταρτίζει, με βάση τις καταστάσεις του άρθρου 88, πίνακα προακτέων με αλφαβητική σειρά κατά βαθμό, κλάδο και ειδικότητα, καθώς και πίνακες μη προακτέων. Για την εγγραφή στους πίνακες αυτούς κρίνονται οι υπάλληλοι που συμπληρώνουν ως τις 30 Απριλίου του επόμενου έτους τον απαιτούμενο για την προαγωγή χρόνο υπηρεσίας. Η ισχύς των πινάκων αρχίζει την 1η Μαΐου του έτους κατάρτισης τους, ανεξάρτητα από την ημερομηνία οριστικοποίησης τους, σύμφωνα με το άρθρο 90.

3.

4. Στους πίνακες μη προακτέων περιλαμβάνονται οι υπάλληλοι που κρίνονται ως μη προακτέοι. Ως μη προ-ακτέοι κρίνονται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου, βάσει πραγματικών στοιχείων, οι υπάλληλοι που δεν πληρούν τις ουσιαστικές προϋποθέσεις να ασκήσουν τα καθήκοντα του ανώτερου βαθμού ».

6. Περαιτέρω από τα άρθρα 84 παρ.5, 85 παρ.3, 86 παρ.3, 88, 90, 92, 93 και 94 του Υ.Κ. προκύπτουν σε αδρές γραμμές τα εξής : Με τους οργανισμούς των οικείων υπηρεσιών ορίζονται οι κλάδοι και οι κατηγορίες των υπαλλήλων που κρίνονται για κατάληψη θέσεων προϊσταμένων οργανικών μονάδων (84 παρ.5). Για την επιλογή

προϊσταμένου Τμήματος, Αυτοτελούς Γραφείου, ή αντίστοιχου επιπέδου οργανικής μονάδος προβλέπεται κρίση του Υπηρεσιακού Συμβουλίου βάσει επαγγελματικών τεχνικών προσόντων (βασικός τίτλος σπουδών, διδακτορικό, μεταπτυχιακό, γνώση ξένων γλωσσών κ.λ.π.), εργασιακής-διοικητικής εμπειρίας, και Ικανοτήτων – δεξιοτήτων (άρθρ. 85 παρ.3).

Τον Ιανουάριο κάθε έτους, συντάσσονται από την αρμόδια υπηρεσία καταστάσεις, στις οποίες καταγράφονται όλοι οι υπάλληλοι κατά κατηγορία, βαθμό, κλάδο και ειδικότητα και με βάση το χρόνο υπηρεσίας στο βαθμό. (άρθρο 88 παρ.1). Οι καταστάσεις κοινοποιούνται στους υπαλλήλους οι οποίοι μπορούν να ζητήσουν διόρθωση των στοιχείων (άρθρ. 88 παρ.2).

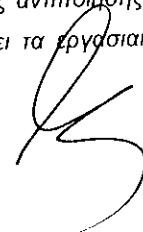
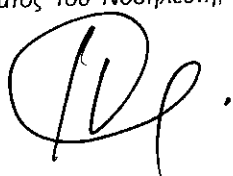
Οι πίνακες προακτέων που καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 83, υποβάλλονται για κύρωση στον οικείο Υπουργό ή στο ανώτατο όργανο διοίκησης του ν.π.δ.δ. Αν διαπιστωθεί παράβαση αναπέμπονται στο υπηρεσιακό συμβούλιο (άρθρ.90).

7. Σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρ. 92 του Υ.Κ. : «1. Το υπηρεσιακό συμβούλιο, με αιτιολογημένη απόφασή του, μπορεί να μην εγγράφει στους πίνακες προακτέων υπάλληλο σε βάρος του οποίου εκκρεμεί ποινική ή πειθαρχική κατηγορία.....». Για τους ίδιους και μόνον λόγους επιτρέπεται να παραληφθεί υπάλληλος από προαγωγή (άρθρο 94), ενώ και η διαγραφή από τον πίνακα προακτέων επιτρέπεται μόνο με αιτιολογημένη απόφαση του υπηρεσιακού συμβουλίου λόγω τελεσίδικης ποινικής καταδίκης του υπαλλήλου για πλημμέλημα ή πειθαρχική του καταδίκη με πρόστιμο μεγαλύτερο των αποδοχών ενός (1) μηνός (άρθρ. 93).

Γ. 1. Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση του Νόμου 3252/2004 :

«...ικανοποιείται ένα πάγιο αίτημα του Κλάδου των Νοσηλευτών για την επαγγελματική τους οργάνωση σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με υποχρεωτική συμμετοχή όλων των Νοσηλευτών, κατά τα πρότυπα των Δικηγορικών και των Ιατρικών Συλλόγων. Η σύσταση του ανωτέρω νομικού προσώπου, με την επωνυμία "Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος", κατοχυρώνει τα συνδικαλιστικά και εργασιακά δικαιώματα των Νοσηλευτών, καθιστώντας τους ισότιμους με τους συναδέλφους τους των άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Παράλληλα, θεσπίζει το πλαίσιο εξάσκησης του επαγγέλματός τους, συμβάλλοντας έτσι στην ουσιαστική βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας, σε όφελος του κοινωνικού συνόλου. Το σχέδιο νόμου βασίστηκε στις προτάσεις που έχουν διαμορφώσει οι νοσηλευτές, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις ανάγκες των νοσηλευτών, όσο τη διασφάλιση όσων καταφεύγουν στις υπηρεσίες υγείας. Η επιλογή του νόμου ως τύπου κανονιστικής διατύπωσης των κανόνων εκφράζει την ευρύτατη συναίνεση του κλάδου για τις θεσμικές επιλογές και το κανονιστικό πλαίσιο και κυρίως τη διάθεση αυτοπεριορισμού του κλάδου για το μέλλον.

Πιο συγκεκριμένα, η βασική φιλοσοφία του νομοσχεδίου συνίσταται στην υποχρεωτική εγγραφή στο υπό ιδρυση νομικό πρόσωπο, όλων των Νοσηλευτών που έχουν αποφοιτήσει από τα αντίστοιχα Τμήματα ΑΕΙ και ΤΕΙ της ημεδαπής, καθώς και των αποφοίτων αναγνωρισμένων Σχολών ή Τμημάτων Νοσηλευτικής του εξωτερικού. Με αυτόν τον τρόπο, επιδιώκεται ο δραστικός περιορισμός της ανιπίσησης ή της εξάσκησης χωρίς άδεια του επαγγέλματος του Νοσηλευτή, γεγονός που προσβάλλει τα εργασιακά και οικονομικά

δικαιώματα των Νοσηλευτών, ενώ ταυτόχρονα υποβαθμίζει την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών στους ασθενείς που χρήζουν νοσηλευτικής φροντίδας».

Η, συνεπεία του εντόνου ενδιαφέροντος του Κράτους για συγκεκριμένο επάγγελμα, οργάνωση επαγγελματικών συλλόγων υπό τη μορφή Ν.Π.Δ.Δ. δεν είναι ασυνήθιστη περίπτωση: Υπό τέτοια μορφή έχουν οργανωθεί οι Δικηγορικοί Σύλλογοι, οι Σύλλογοι Δημοσιογράφων, οι Σύλλογοι Δικαστικών Επιμελητών (Ν.2318/95), το Τ.Ε.Ε. (Π.Δ. 27.11/14-12-1926) τα Επιμελητήρια (Ν.2081/1992) και καθόσον αφορά τον τομέα της Υγείας, οι Ιατρικοί Σύλλογοι, (Β.Δ. 11.10/7-11-1957), οι Οδοντιατρικοί Σύλλογοι (Ν.1026/1980), και οι Φαρμακευτικοί Σύλλογοι (Ν.3601/1928).

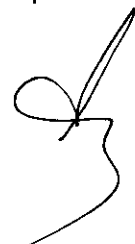
Παρατηρείται ότι η οργάνωση σε Ν.Π.Δ.Δ. και η προβλεπόμενη απ' όλα τα συστατικά νομοθετήματα υποχρεωτική εγγραφή, όσων προτίθενται να ασκήσουν το συγκεκριμένο επάγγελμα, αφορά επάγγελμα ή δραστηριότητα που κυρίως ασκείται ελευθέρως και που, γι' αυτό το λόγο επιβάλλεται η οργάνωση και ο έλεγχος άσκησης του από Ν.Π.Δ.Δ.

Τα ούτως δημιουργούμενα ν.π.δ.δ. επιδιώκοντα δημόσιο σκοπό δεν πρέπει να συγχέονται με τις επαγγελματικές οργανώσεις εργοδοτών ή εργαζομένων που συστήνονται ελευθέρως κατά την πρόβλεψη του άρθρου 12 του Συντάγματος (βλ.Ολ ΣτΕ 2660/1982).

Πρωτίστως, συνεπώς, η υποχρέωση εγγραφής σε συνιστώμενο Ν.Π.Δ.Δ., αφορά όσους ασκούν το επάγγελμα ελευθέρως και όχι όσους παρέχουν ήδη ή θα παράσχουν στο μέλλον αντίστοιχες υπηρεσίες από τη θέση δημοσίου υπαλλήλου αντίστοιχου κλάδου ή ειδικότητας. Και τούτο διότι η οργάνωση και ο έλεγχος της παροχής υπηρεσιών αυτών διέπεται επαρκώς και ασφαλώς από τις διατάξεις του εκάστοτε ισχύοντος Υπαλληλικού Κώδικα.

2. Από τις διατάξεις του κεφαλαίου Δ' του ισχύοντος Υπαλληλικού Κώδικα (Ν. 3528/2007), οι οποίες δεν αποκλίνουν ουσιωδώς από τις αντίστοιχες διατάξεις των προϊσχυσάντων Υπαλληλικών Κωδίκων (Ν. 2683/1999 και Π.Δ. 611/1977), προκύπτει ότι η κατάληψη του ανώτερου βαθμού κάθε νομοθετημένης οργανικής θέσης συντελείται με την προαγωγή του υπαλλήλου. Η προαγωγική εξέλιξη χωρεί με βάση σαφές θεσμικό πλαίσιο το οποίο διέπεται από τις συνταγματικές αρχές της ίσης μεταχείρισης, της αξιοκρατίας, και της πολιτικής ουδετερότητας. (βλ. ΣτΕ 1070/2008, 379/2007, Ολ. ΣτΕ 2396/04).

3. Στα πλαίσια του ανωτέρω συστήματος και των ως άνω αρχών, τόσο στο άρθρο 92 όσο και στα άρθρα 93 και 94 του Υ.Κ. , ορίζονται περιοριστικώς οι προϋποθέσεις, υπό την συνδρομή των οποίων, επιτρέπεται, είτε η μη εγγραφή υπαλλήλου στους πίνακες προακτέων, είτε η παράληψη προακτέου υπαλλήλου από προαγωγή, είτε τέλος η διαγραφή εγγεγραμμένου υπαλλήλου από τον πίνακα προακτέων.

Όπως εκτέθηκε ήδη, η μη εγγραφή υπαλλήλου σε πίνακα προακτών επιτρέπεται μόνον αν εκκρεμεί σε βάρος του υπαλλήλου ποινική ή πειθαρχική κατηγορία και μόνον ύστερα από αιτιολογημένη σχετική απόφαση του Υπηρεσιακού Συμβουλίου (άρθρο 92 παρ. 1 Υ.Κ.).

Ταυτόσημη διάταξη περιέχεται και στον προϊσχύσαντα Υ.Κ. (άρθρ. 91 παρ. 1 ν. 2683/1999), υπό την ισχύ του οποίου εκδόθηκε η υπ' αριθμ. πρωτ. Υ10β/Γ.Π οικ. 112882/24-10-2005 εγκύκλιος της Γεν. Δ/σης Υγείας του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

3. Κατά συνέπεια των ανωτέρω, η εγκύκλιος αυτή, σύμφωνα με την οποία «*Νοσηλευτές του Ε.Σ.Υ δεν επιτρέπεται να συμπεριληφθούν στους καταλόγους των υπό κρίση υπαλλήλων για την κατάληψη θέσεων διευθυντών, τομεαρχών, προϊσταμένων, και υπευθύνων των Νοσηλευτικών Υπηρεσιών των Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων ή Κέντρων Υγείας*», αν δεν εγγραφούν ή δεν ανανεώσουν την εγγραφή τους στην Ε.Ν.Ε., είναι παράνομη, αφού βρίσκεται σε ευθεία αντίθεση με το αδιάσπαστο περιεχόμενο των άρθρων 91 παρ. 1 του προϊσχύσαντος και 92 παρ. 1, του ισχύοντος Υ.Κ.

4. Αντίθετο επιχείρημα δεν μπορεί να συναχθεί από την παρ. 3 του άρθρου 31 του Ν. 3252/2004, σύμφωνα με την οποία εντός έξι (6) μηνών από τη δημοσίευση του νόμου αυτού υποχρεούνται όλοι οι νοσηλευτές να εγγραφούν στα μητρώα της Ε.Ν.Ε. και ότι μετά την «*πάροδο αυτού του χρονικού διαστήματος ή άσκηση του επαγγέλματος χωρίς εγγραφή στην Ε.Ν.Ε. συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα*». Τούτο διότι:

α) Κατά πρώτον μεν, σύμφωνα με τη διάταξη αυτή σε συνδυασμό και με τη διάταξη του άρθρου 25 περιπτ.Α του ίδιου νόμου, η μη εγγραφή στην Ε.Ν.Ε. συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα έναντι της Ε.Ν.Ε. κατά την πρόβλεψη του νόμου αυτού (του Ν. 3252/2004) και όχι έναντι του Ν.Π.Δ.Δ. του οποίου υπάλληλος είναι ο νοσηλευτής κατά τις διατάξεις του Υ.Κ. (Ε' μέρος του Υ.Κ.)

β) Κατά δεύτερον, διότι η έννομη συνέπεια την οποία διαγράφει η διάταξη (πειθαρχικό αδίκημα) δεν συνάπτεται ευθέως με την μη εγγραφή στην Ε.Ν.Ε, αλλά με την άσκηση του επαγγέλματος του νοσηλευτή, άσκηση η οποία θεωρείται από το νομοθέτη πειθαρχικό παράπτωμα.

Ωστόσο επιβάλλεται να γίνει διάκριση, μεταξύ άσκησης του Νοσηλευτικού επαγγέλματος και άσκησης καθηκόντων του κλάδου ή της ειδικότητας του δημοσίου υπαλλήλου και, εν προκειμένω, υπαλλήλου του ειδικού κλάδου Νοσηλευτών, επισκεπτών και μαιών, που συστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρ. 102 του Ν. 2071/1992. Από το άρθρο 30 παρ. 1 του Υ.Κ., προκύπτει ότι ο υπάλληλος του ειδικού αυτού κλάδου, όπως και κάθε υπάλληλος υπαγόμενος στο πεδίο εφαρμογής του Υ.Κ, υποχρεούται να εκτελεί τα καθήκοντα του κλάδου του. Η εκτέλεση των καθηκόντων, αφορά την άσκηση της αρμοδιότητας που του έχει ανατεθεί κατά την πρόσληψη ή και την προαγωγή του σε ανώτερο βαθμό. Ο δημόσιος υπάλληλος νοσηλευτής έχει

δικαίωμα και υποχρέωση για την έμπρακτη άσκηση του λειτουργήματός του (ΣτΕ 78/1929) από το οποίο δεν μπορεί να παραιτηθεί διότι αφορά το δημόσιο συμφέρον και δεν επιτρέπεται να αλλοιωθεί ο τρόπος ή η ποιότητα άσκησης των καθηκόντων του, διότι θα πρόκειται για αντισυνταγματικό λειτουργικό υποβιβασμό.

Ως άσκηση νοσηλευτικού επαγγέλματος, νοείται εν προκειμένω κατά την παρ.3 του άρθρ. 31 του Ν.3252/2004, μόνον η άσκηση ιδιωτικώς της νοσηλευτικής, είτε από νοσηλευτές εργαζόμενους σε ιδιωτικές κλινικές ή ιδιωτικούς φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας, είτε από νοσηλευτές οι οποίοι ασκούν το ιδιωτικό τους έργο σε επαγγελματικό κατάστημα νοσηλευτών, (βλ. περίπτ. ε της παρ. 2 του άρθρου 5 του Ν. 1579/1985, όπως προστέθηκε με το άρθρ. 22 του Ν. 3204/2003), είτε από νοσηλευτές που ασκούν το επάγγελμά τους ελευθέρως.

Περαιτέρω κατά την παρ. 5 του άρθρ. 31 του ίδιου νόμου, σε περιπτώσεις που επιβάλλεται πειθαρχική ποινή προσωρινής ή οριστικής διαγραφής από την Ε.Ν.Ε., αναστέλλεται αυτοδίκαια η άδεια άσκησης επαγγέλματος.

Προδήλως η πειθαρχική δίωξη, η επιβολή πειθαρχικής ποινής, και, αναλόγως αυτής, η αυτοδίκαιη αναστολή της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, αφορά τα μέλη της Ε.Ν.Ε. και όχι νοσηλευτές που δεν είναι μέλη της, (επειδή, παρά την πρόβλεψη της παρ. 3 του άρθρ. 31, δεν ενεγράφησαν στην Ε.Ν.Ε.). Κατά συνέπεια η κύρωση αυτή δεν δύναται βάσει των ερμηνευομένων διατάξεων να τύχει εφαρμογής επί των απειθούσων στην επιταγή της παρ. 3 του άρθρ. 31.

Πολύ περισσότερο η κύρωση αυτή δεν μπορεί να επιβληθεί σε βάρος νοσηλευτή-δημοσίου υπαλλήλου, είτε αυτός είναι μέλος της Ε.Ν.Ε., είτε όχι, και πάντως, αν ήθελε επιβληθεί τέτοια κύρωση, η προβλεπόμενη υπό της διατάξεως αυτοδίκαιη αναστολή της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, ουδόλως θα επηρέαζε την παροχή των νοσηλευτικών του καθηκόντων στο ν.π.δ.δ. όπου υπηρετεί. Τούτο διότι ο δημόσιος υπάλληλος-νοσηλευτής επιτελεί το δημοσιοϋπαλληλικό καθήκον του κλάδου του, ως εκ της ιδιότητός του ως δημοσίου υπαλλήλου, διορισμένου σε συγκεκριμένη οργανική θέση, ορισμένου κλάδου και όχι ως εκ της άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, την οποία ως ειδικό τυπικό προσόν υποχρεούτο να κατέχει προκειμένου να χωρήσει ο διορισμός του στη θέση.

Αντίθετη ερμηνευτική εκδοχή θα οδηγούσε σε κατάλυση της αυτοτέλειας του ν.π.δ.δ. της οποίας υπάλληλος είναι ο νοσηλευτής, αφού στοιχείο της αυτοτέλειας είναι και η αυτοβουλία του ν.π.δ.δ. ως προς την άσκηση πειθαρχικής εξουσίας επί του προσωπικού του (ΣτΕ 318/48, 751/1949) ενώ, (και δεδομένου ότι τα Πειθαρχικά Συμβούλια της Ε.Ν.Ε. που προβλέπονται από το άρθρ. 24 του Ν.3252/2004 ταυτίζονται με τα Περιφερειακά Συμβούλια της Ε.Ν.Ε., που ενδεχομένως απαρτίζονται από αιρετά μέλη, και συνεπώς ενδεχομένως από μη δημοσίου υπαλλήλους) θα έπρεπε να γίνει δεκτό ότι επιτρέπεται ο λειτουργικός υποβιβασμός δημοσίου

υπαλλήλου με απόφαση "υπηρεσιακού συμβουλίου" (Πειθαρχικού Συμβουλίου) που δεν αποτελείται τουλάχιστον κατά τα δύο τρίτα από μόνιμους δημόσιους υπαλλήλους, κατ' ευθείαν αντίθεση προς το άρθρο 103 παρ. 4 του Συντάγματος.

γ) Κατά τρίτον, τέλος, διότι υπό οποιαδήποτε ερμηνευτική εκδοχή, η αδιάσπικτη εκφορά της διατάξεως του άρθρου 92 παρ. 1 του Υ.Κ. αξιώνει εκκρεμή ποινική ή πειθαρχική κατηγορία κατά του υπαλλήλου, προκειμένου αυτός να μην εγγραφεί στους πίνακες προακτών. «Εκκρεμής» πειθαρχική ή ποινική κατηγορία υφίσταται προδήλως, όταν έχει ασκηθεί πειθαρχική ή ποινική δίωξη. Κάτι τέτοιο ωστόσο δεν προκύπτει ότι συντρέχει στις περιπτώσεις που εκτίθενται στο έγγραφο δια του οποίου υποβάλλεται το ερώτημα, ούτε τίθεται ως απαραίτητη προϋπόθεση από την υπ' αρ. Υ10β/Γ.Π. οικ. 112882/24-10-2005 εγκύκλιο.

Δ. Ενόψει των ανωτέρω, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος η απάντηση που προσήκει στο υποβληθέν ερώτημα, είναι ότι:

α) Νοσηλευτές υπηρετούντες με σχέση δημοσίου δικαίου στα Νοσοκομεία του Ε.Σ.Υ., ασκούν νομίμως τα καθήκοντα του κλάδου και της ειδικότητάς τους ανεξαρτήτως αν έχουν εγγραφεί στην Ε.Ν.Ε. και

β) Οι ανωτέρω μετέχουν στις κρίσεις για την επιλογή προϊσταμένων οργανικών μονάδων κατά τα οριζόμενα αποκλειστικώς στον Υ.Κ. και επιτρέπεται η μη συμπερίληψή τους στους πίνακες, αποκλειστικώς για όσους λόγους ορίζονται στο άρθρ.91 παρ.1 του Υ.Κ.

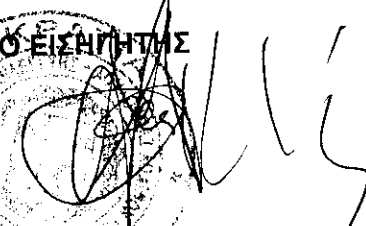
ΕΘΕΩΡΗΘΗ

Αθήνα 3 Απριλίου 2009

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Β' ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΡΑΣΙΝΟΣ
ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΜΠΑΝΟΣ
ΠΑΡΕΔΡΟΣ Ν.Σ.Κ.